

Huvudman

Hvilan Utbildning AB
Info@hvilanutbildning.se

Beslut

Datum 2024-12-18

Dnr SI 2024:8653

Sida 1 (12)

Ärendet

Tillsyn av Hvilangymnasiet, med huvudman Hvilan Utbildning AB i Staffanstorps kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hvilan Utbildning AB att senast den **4 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande garanterad undervisningstid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hvilan Utbildning AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hvilan Utbildning AB ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att huvudmannens beslut om fördelning av undervisningstiden omfattar minst det antal undervisningstimmar som anges i författningarna. Detta innebär att för yrkesprogram som påbörjats höstterminen 2023 eller senare och som omfattar 2 800 gymnasiepoäng ska huvudmannen fördela undervisningstid om minst 2 720 undervisningstimmar (16 kap. 18 § skollagen, bilaga 2 till skollagen samt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen (2010:2039)).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hvilan Utbildning AB en anmärkning avseende brister rörande individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. Hvilan Utbildning AB ska senast den **4 april 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § 2 p. skollagen (2010:800) från att ingripa mot Hvilan Utbildning AB avseende brist rörande garanterad undervisningstid på introduktionsprogram. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning utifrån centralt innehåll, arbetsplatsförlagt lärande samt dokumentation i betygskatalog.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:8653) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys 2023/24 inlett en tillsyn av Hvilangymnasiet i Staffanstorps kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hvilangymnasiet följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram, undervisning utifrån centralt innehåll, arbetsplatsförlagt lärande (apl) samt dokumentation i betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, biträdande rektorn och rektorn, tillika representant för huvudmannen, samt lektionsobservationer mellan den 12 november 2024 och 26 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens fördelning av undervisningstid, poängplaner, individuella studieplaner, betygskataloger och apl-pärmar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens fördelning av undervisningstid

Skolinspektionen har tagit del av poängplaner för restaurang- och livsmedelsprogrammet, hantverksprogrammet och naturbruksprogrammet. Av poängplaner för samtliga program framgår att eleverna ska läsa 900 poäng i gymnasiegemensamma ämnen, varav 300 poäng utgörs av kurserna engelska 6, svenska 2 och svenska 3. Härutöver framgår att eleverna ska läsa programgemensamma ämnen, inriktningsämnen, programfördjupning, individuellt val och gymnasiearbete samt att utbildningarna totalt omfattar 2 800 poäng.

Skolinspektionen har även tagit del av tre dokument benämnda *timplan HV*, *timplan RL* och *timplan NB*. Dokumenten har rutsystem där programmets kurser och poäng för respektive kurs framgår. Det framgår även om kurserna ska läsas under år 1, 2 eller 3. Längst till höger finns en kolumn med rubriken *timplan* där fördelad undervisningstid i timmar för respektive kurs framgår. Av dokumenten framgår även att huvudmannen har fördelat totalt 2 430 undervisningstimmar för respektive program för samtliga elever i år 1, 2 och 3. Av timplanerna framgår vidare inte någon fördelad undervisningstid för kurserna engelska 6, svenska 2 och svenska 3. Rektorn säger att eleverna läser två av dessa kurser som individuellt val och en kurs som programfördjupning. Hen säger att utbildningen omfattar totalt 2 500 poäng för alla elever på alla program och att de har fördelat 2 430 timmar per program, för samtliga program på skolan.

Rättslig reglering

En äldre lydelse av 16 kap. 18 § skollagen ska enligt övergångsbestämmelser alltjämt tillämpas på utbildningar som påbörjats tidigare än höstterminen 2023. Enligt den lydelsen gäller att elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter per elev (garanterad undervisningstid). För elever som läser på utbildningar som påbörjats höstterminen 2023 eller senare gäller att den garanterade undervisningstiden för elever på yrkesprogram som omfattar 2 800 gymnasiepoäng är 2 720 undervisningstimmar och för yrkesprogram som omfattar 2 700 gymnasiepoäng är 2 625 undervisningstimmar. Av 16 kap. 18 § andra stycket skollagen framgår vidare att för elever som har valt bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt 3 § minskas den garanterade undervisningstiden i motsvarande omfattning.

Av bilaga 1 till skollagen framgår att naturbruksprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet och hantverksprogrammet är yrkesprogram.

Av bilaga 2 till skollagen framgår att barn- och fritidsprogrammet, hotell- och turismprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet omfattar 2 700 gymnasiepoäng samt att övriga yrkesprogram omfattar 2 800 gymnasiepoäng för de elever som påbörjar utbildningen från höstterminen 2023.

Av 4 kap. 22 § gymnasieförordningen framgår att för nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, varje ämnesområde och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens fördelning av undervisningstid inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har fördelat totalt 2 430 timmars undervisningstid för samtliga program och år, trots att elever som går i år 1 och år 2, och som har påbörjat sin utbildning höstterminen 2023 eller senare, på restaurang- och livsmedelsprogrammet, hantverksprogrammet och naturbruksprogrammet, har rätt till minst 2 720 undervisningstimmar. Att det av poängplaner för dessa program framgår att utbildningen omfattar 2 800 gymnasiepoäng föranleder ingen annan bedömning. Detta då huvudmannens timplan och intervju med rektorn visar att huvudmannen inte har fördelat någon undervisningstid för kurserna engelska 6, svenska 2 och svenska 3 och att de elever som läser dessa kurser får göra det inom ramen för den undervisningstid som fördelats till individuellt val och kurser inom programfördjupning.

Anmärkning

Individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av samtliga individuella studieplaner för elever som läser introduktionsprogram. Av de individuella studieplanerna framgår bland annat de grundskoleämnen som eleverna saknar godkända betyg i och de gymnasiekurser som ingår i det nationella programmet som introduktionsprogrammet är inriktat mot för respektive elev. Av samtliga individuella studieplaner framgår även utbildningens längd. I samtliga individuella studieplaner för elever som läser yrkesintroduktion (IMY) framgår utbildningens mål. För elever som läser programinriktat val (IMV) framgår inte elevernas mål med utbildningen av deras individuella studieplaner. Rektorn säger att de inte gör sådana anteckningar för elever som läser IMV eftersom målet är att eleverna ska läsa upp de grundskoleämnen som de saknar godkända betyg i.

Rättslig reglering

Av 17 kap. 7 § skollagen framgår att det för varje elev ska upprättas en individuell studieplan.

Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att en individuell studieplan för en elev på introduktionsprogram bland annat ska innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen och, när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i individuella studieplaner för elever som läser introduktionsprogram. Utredningen visar att det av individuella studieplaner för elever som läser programinriktat val inte framgår vad som är målet med elevernas utbildning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Utredningen visar att Hvilan Utbildning ABs

verksamhet vid Hvilangymnasiet inte uppfyller författningarnas krav vad gäller individuella studieplaner för elever på introduktionsprogrammet programinriktat val. Utredningen visar dock att de individuella studieplanerna för dessa elever i övrigt har det innehåll som författningarna kräver samt att uppgifter om utbildningens mål framgår av individuella studieplaner för elever som läser yrkesintroduktion. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Hvilan Utbildning AB en anmärkning.

Avstående från att ingripa

Garanterad undervisningstid på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av samtliga aktuella scheman för elever som läser introduktionsprogram. Såväl elever som lärare säger i intervju att de följer de scheman som Skolinspektionen fått del av. Av dessa scheman framgår undervisningstid i minuter per vecka för respektive elev. Av scheman för elever på IMV och IMY framgår även att vissa lektioner är mellan 2,5 och 3 timmar. Samtliga intervjugrupper, utom elever och lärare på restaurang- och livsmedelsprogrammet, säger att eleverna alltid har 30 minuters rast på de lektioner som omfattar två till tre timmar. Elever och lärare på restaurang- och livsmedelsprogrammet säger att de tar rast när det passar i deras arbete och att de därför ofta inte tar rast. Biträdande rektorn och rektorn bekräftar att eleverna har rast och att tid för rast inte är utlagt i scheman.

Vid beräkning av total schemalagd undervisningstid framgår att skolan har schemalagt 23 timmar för elever som läser IMV- restaurang och livsmedelsprogrammet, 25 timmar för elever som läser IMY – naturbruksprogrammet och 23 timmar för elever som läser IMV- hantverksprogrammet. Med avräkning för rast på lektioner som är över två timmar på hantverksprogrammet och naturbruksprogrammet framgår att det är utlagt 24 timmar undervisningstid i veckan för elever som läser IMY – naturbruksprogrammet och 21 timmar undervisningstid i veckan för elever som läser IMV- hantverksprogrammet. På fråga hur rektorn säkerställer att eleverna på introduktionsprogram har i genomsnitt minst 23 timmars undervisningstid i veckan, säger rektorn att eftersom eleverna på introduktionsprogrammen följer samma scheman som elever på nationella program får de sin garanterade undervisningstid.

I samband med kommunikeringen av underlag för beslut uppger huvudmannen att eleverna på IMV till fullo följer det nationella

programmets schema och att det därtill kommer schemalagt stöd i det saknade grundskoleämnet. Huvudmannen uppger vidare att de ser i översynen att de behöver omarbeta sina kommande timplaner för de nationella restaurang- och livsmedels- samt hantverksprogrammen för att säkerställa att eleverna på IMV kopplade till dessa program garanteras uppnå i genomsnitt 23 timmar undervisningstid i veckan. Huvudmannen skriver att de kommer att genomföra schemaändringar under vårterminen som ökar undervisningstiden på dessa program. Huvudmannen har även bifogat en sammanställning av beräknad undervisningstid. Av denna framgår att eleverna på IMV – hantverksprogrammet enligt huvudmannens beräkningar får 21,3 timmar undervisningstid per vecka under höstterminen 2024 och att huvudmannen har planerat att eleverna ska få 23 timmar undervisningstid per vecka under vårterminen 2025. Av samma dokument framgår att eleverna på IMV – restaurang- och livsmedelsprogrammet får 17,7 timmar undervisningstid per vecka under höstterminen 2024 och att huvudmannen har planerat att eleverna ska få 24,7 timmar undervisningstid per vecka under vårterminen 2025.

Rättslig reglering

Enligt 17 kap. 6 § skollagen ska utbildningen på introduktionsprogram bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan. Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever som läser introduktionsprogram får sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som läser introduktionsprogram som inte får i genomsnitt 23 timmars undervisning per vecka.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2). Hvilan Utbildning AB uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid på introduktionsprogrammen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att ha genomfört en uppföljning av höstterminens undervisningstid samt en planering för vårterminen, som visar att samtliga elever på introduktionsprogram från vårterminen 2025 kommer att få minst den garanterade undervisningstid som skollagen anger. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning utifrån centralt innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisning på hantverksprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet

Samtliga intervjuade lärare på hantverksprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet säger att undervisningen följer och omfattar ämnenas syfte och det centrala innehållet i respektive kurs. Lärarna säger att de känner till vilket innehåll som ingår i de kurser som de undervisar i och att de både har tid och materiella förutsättningar att arbeta med allt centralt innehåll. Några lärare uppger även att de haft samtal med biträdande rektorn när de planerat undervisningen utifrån centralt innehåll och att de även får stöd i arbetet under läsårets gång. Både elever på hantverksprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet och lärare säger att de har den utrustning och det material de behöver för att kunna arbeta med alla delar av det centrala innehållet i respektive kurser. De säger att de även har en variation och mängd av material som möjliggör för eleverna att vara kreativa och spontana. Såväl elever som lärare säger att det inte finns några hinder för att göra inköp utan att lärarna köper in det som behövs för utbildningen men även sådant som eleverna har önskemål om.

Rektorn och biträdande rektorn säger att de har regelbundna möten i kollegiet där de pratar om kurserna och centralt innehåll. Försteläraren har separata halvdagar med nya lärare där hen går igenom planering och centralt innehåll. Biträdande rektorn har också löpande samtal med lärare om undervisningen. På fråga om de hört att lärare sagt att de har haft svårt att hinna med det centrala innehållet i något fall svarar de att det inte har hänt i nutid. På fråga om de fått reda på att någon lärare inte kan genomföra allt centralt innehåll på grund av att det saknas utrustning eller material svarar rektorn nej. Hen säger att biträdande rektorn aldrig har sagt nej till något inköp som lärare har sagt att de behöver. Hen säger att det aldrig finns några begränsningar i inköp vad gäller material och utrustning.

Undervisning på introduktionsprogram

Av inkomna elevscheman och samtliga intervjuer framgår att utbildningen på introduktionsprogrammen IMV och IMY har det innehåll som regleras i författningarna. Eleverna följer samma scheman som de yrkesprogram som deras utbildning inriktas mot och har därutöver en extra lektion i veckan i det eller de grundskoleämnen de saknar godkända betyg i. Av intervjuer framgår att undervisningen i grundskoleämnena svenska, engelska och

matematik sker gemensamt med undervisningen i gymnasiekurserna svenska 1, engelska 5 och matematik 1 och att de elever som läser grundskoleämnen ges undervisning utifrån den kursplan som gäller för grundskoleämnet. Av intervjuer framkommer slutligen att eleverna på introduktionsprogrammen har 16 veckors apl.

Rättslig reglering

Enligt 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen och 1 kap. 4 § gymnasieförordningen finns för varje ämne en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser. Ämnesplanerna innehåller respektive kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anges det centrala innehåll som undervisningen i kursen ska behandla.

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av 6 kap. 4 § gymnasieförordningen framgår att programinriktat val ska innehålla de grundskoleämnen som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett nationellt program, och kurser som ingår i det nationella program som utbildningen är inriktad mot. Om utbildningen är inriktad mot ett yrkesprogram ska utbildningen innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Av 6 kap. 5 § gymnasieförordningen framgår att yrkesintroduktion i huvudsak ska innehålla yrkesinriktad utbildning. Den får innehålla grundskoleämnen som eleven saknar godkända betyg i samt hela eller delar av kurser som ingår i gymnasieskolans nationella yrkesprogram eller annan yrkesinriktad utbildning. Utbildningen ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande eller praktik.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga intervjuade säger att eleverna sammanlagt har 16 veckor arbetsplatsförlagt lärande, fördelat på fem perioder under tre år. Av intervjuer framkommer vidare att samtliga elever i dagsläget har en apl-plats och att alla elever har en handledare. Biträdande rektorn uppger i

intervju att hen har nära kontakt med och god kunskap om elevernas handledare samt att hen har avstämningar med handledarna efter apl om hur det har fungerat. Rektorn uppger att hen har uppdrag att ansvara för apl-platserna och att hen ger huvudmannen informationen om apl. Rektorn säger vidare att huvudmannen vill veta att alla elever har en apl-plats och att det fungerar. Biträdande rektorn säger att skolan har listor över apl-platser och att eleverna får information om att säga till mentorn om de behöver hjälp med att skaffa apl-plats.

Av huvudmannens poängplan framgår hur stor del av kurserna som ska förläggas till arbetsplatser. Av huvudmannens timplan framgår vidare antal timmar som ska förläggas på apl för respektive kurs och vilken termin och vilket läsår kurser ska ingå på apl. På fråga om rektorn har fattat beslut om vilka delar av det centrala innehållet som ska behandlas på apl svarar rektorn ja och säger att det är bestämt i samråd med lärarna. Skolinspektionen har tagit del av 15 aktuella apl-pärmar. I dessa pärmar framgår bland annat vilken kurs apl-perioden är kopplad till samt vilket centralt innehåll som ska behandlas under perioden.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 16 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att det för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Dokumentation i betygskataloger

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid besöket tagit del av betygskatalogen för läsåret 2023/24. Betygskatalogen förs på papper där elevernas namn, personnummer samt samtliga elevers betyg i alla kurser framgår. Av betygskatalogen framgår även huvudman, skolenhet, skolenhetskod samt vilken termin och program betygskatalogen avser. Vidare framgår att ansvarig lärare för undervisningen i respektive kurs har signerat med en egenhändig signatur under ämnesraden för samtliga betyg. Under raden för signatur framgår även namnförtydligande.

Rättslig reglering

Av 8 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Vidare framgår att rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av 6 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) framgår att beslut om betyg i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen avslutas. Enligt 7 § samma föreskrift ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Av 8 § framgår att en betygskatalog bland annat ska innehålla namn på skolenhet samt namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att huvudmannen bryter mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Carolin Levinsson

Föredragande
Signerat av: Carolin Levinsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Kerstin Martinsson medverkat.